ሀብቴ ዳዲ የጓደኛቸውን አስከሬን ሲስተር ፋናዬ በሰጠቻቸው ጋቢ ተጠቅሎ እንዲቀበር በማድረጋቸው ጊዜ እንድትሰጣቸውና የሚመጥን ጋቢ ገዝተው እንዲተኩ የሚጠይቅ ነበር ።

ችግርና ጠንቁን እውነተኛ ጓደኝነትና ገጽታውን ፣ እነዚህን በሀዘን እያሰላሰለ የሀብቴ ዳዲን እጅ መኩሪያ ይዞ በእርጋታ እየተራመዱ ወደቆመችው መኪናው ደረሱ ። እንደበታቸውን ሀዘን ስለሸበበው ሁሉም ሳይነጋገሩ ሲስተር ፋናዬ ግቢ ተመልሰው ገቡ ።

ምዕራፍ ዘጠኝ

የድግሱ ዝግጅት የደመቀና የተበራከተ ስለነበረ ከዋዜማው ጀምሮ ሰፈሩን ለማኝና ውሻ ይዞረዋል ። ማታውኑ ወ/ሮ ፋኖሴ ታጥበው ታጥነው ተዘጋጅተው ሲሰናዱ ካመሹ በኋላ ከእኩለ ሌሊት ወዲያ ጥቂት እረፍት አድርገው ገና ዶሮ አንዴ ሲጮህ ተነስተው ሁሉንም ቀሰቀሱ ። አጃቢው ሁሉ ከለባበሰና ከተጠናቀቀ በኋላ ወሀ ያልነካውን ጸአዳ ልብሳቸውን ተጐናጸፈው የቆብ እናታቸውን እማሆይ ሻሽቱን ይዘው በዚያ ዘመድ ሁሉ መካከል ታጅበው ገና ሰማይና መሬት ሲላቀቅ ከቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ደረሱ ።

በንስሀ አባታቸው አሳሳቢነት ለሥርዓተ ምንኩስናው የተዘጋጁት ቀሳውስት ለሥርዓቱ የሚገባውን ጸሎት ካደረጉ በኋላ ወ/ሮ ፋኖሴ በሕይወት እያሉ ተገንዘውና በሰሌን ተጠቅለው ጸሎተ ፍትሀት ተደረገላቸው ። በጳጳሱ ተባርኮ የመጣውን ቆብ ጭነው ሥጋ ወደሙ ከተቀበሉ በኋላ ከቅዳሴ ውጭ በወዳጅ በዘመድ ተከበው ወደቤታቸው ሲመለሱ ከርቀት ላየና ጉዳዩን ላላወቀ ሙሽራ ይመስሉ ነበር ። ለሥርዓተ ምንኩስናው በዓል የተጠራው ሁሉ ቀስ በቀስ እየተበራከተ መጥቶ ከረፋዱ ጀምሮ እስከ ምሽቱ ድረስ ከትልቁ ቤት ከየጓዳውና ማድቤቱ ተርፎ ጠባቡን ግቢ ሰው አጨናንቆት ዋለ ። ከምንኩስናቸው በኋላ በክርስትና ስማቸው “ እማሆይ ወለተ ብርሃን ” ተብለው እንዲጠሩ በቤተክርስቲያን ቢወሰንም ሰው የቀለለውን “ እማ

ሆይ ፋኖሴን'' እየተቀባበለ አላመደው ። የሩቁም የቅርቡም ዘመድ ወዳጅና ጐረቤት ሁሉ ተጋብዞ ሲመለስ "ነፍስ ይማር'' እያላቸው እየተሰናበተ ሄደ ። መነኰሰ ። ሞተ ነውና ።

እማሆይ ፋኖሴ በአዲሱ ቆባቸው አዲስ መልክ እየታየባቸው የመጣውን ሁሉ መሰንበቻውን ሲያስተናግዱ ቆይተው የዚህኛው ድግስ አተላ ሲደፉ ለሌላው ሰፊና ትልቅ ዝግጅት እቃው እንዲታጠብና እንዲታጠን አድርገዋል ። መንፈሳዊ ምህላቸው በምንኩስናቸው ፣ ሰብአዊና የእናትነት ፍላጐታቸው በመኩሪያ ሠርግ መዳረስ ተሟልቶ ከመቼውም ይልቅ አቅላቸው ነቅቶ ደስታ አውዝቷቸው ታዩ ። በሰፊው ቀበቶ ስብስብ አድርገው አካላቸውንና ልብሳቸውን ታጥቀው ገና በጅምሩ ለድግሱ ማማርና መዋጣት ፣ መበርከትና መብቃት ከሠራተኞች ሥር ሥር እያሉ ማዘዝ ማስተካከል ይዘው ነበር ። " በዚህ ጊዜ ያልሆነኝ አይቅብረኝ '' እያሉ የልጃቸውን ሠርግ ታላቅነት ወሳኝነት በከተማውና በገጠሩ ላለው ዘመድ ሁሉ ልከው ያሳወቁ ስለሆነ እንዳቅሙ እንደቅርበቱ ለድግሱ ማሟያ ቋጥሮ ያልመጣ የለም ። የሌለውም በጉልበቱ ሊረዳ አስቀድሞ ለዋናው ሥራ ተሰባስቧል ። እህት ፣ የእህት ልጅ ፣ ወንድም ፣ የወንድም ልጅ ፣ አክስት የአክስት ልጅበሚል የዘር ሀረጉን ስቦ ለወር ለሁለት ወር ቆይታ ጓዙን ጠቅሎ የመጣው ቤተዘመድ ቁጥር እየበረከተ መታየት የጀመረው ገና ሳይጠነሰስ ነበር ። ደረቅ ጠጅ ለመጣል በተደረገው መሰናዶ ተበጥብጦ ውሎ አድሮ በአራተኛው ቀን ከጌሾ አጥንት ቅቅል ጋር ሲደባለቅ አካባቢውን ባወደው ሽታ የአካባቢው ሰው የመኩሪያ ሰርግ በመዳረሱ እርግጠኛ ሆኖ የቡና ረከቦት በተዘረጋበት ሥፍራ ሁሉ ይነጋገርበታል።አዋሽ በርሜሎች ሲታጠቡ ሲታጠኑ ፣ እንጨቱ ሲፈለጥ ሲከመር ፣ በየክፍሉ

ያለው እቃ ሲከወን አጥር ሲጠብቅ ሰነበተ ። የነመኩሪያ ግቢ ድምቅ ድምቅ፣በተለያየ ጠረን እፍን እፍን ማለት ሲጀምር ወሬው በአካባቢው የደራውን ያህል ሕጻናቱም የሠርግ ዘፈን መለማመድና የቆርቆሮ ቂጥ መደብደብ እስክስታ መውረድ ጀምረው ነበር ። በወኔና በፉክክር ጐረምሶች ሲውቅጡ ሴቶችና ሕጻናት በጭብጨባና በዜማ ከበው ሲያደፋፍሯቸው በጫጫታውና በግርግሩ ከቀን ወደቀን ግቢው እየደመቀ መምጣት ጀመረ ።

ጊዜው እየቀረበ በመጣ ቁጥር ሽርጉዱ እየበረከተ ፣ ቤቱ እየጠበበ ፣ የእቃውና የሰው ቁጥር እየጨመረ በመጨናነቁ መኩሪያ በወጣ በገባ ቁጥር ይጨነቃል ። የእናቱና የአባቱ ዘመዶች እንደ ብርቅ እያዩት ሲመሻሽ በመካከላቸው አስቀምጠው እያጫዋወቱት ሳቅና ጨዋታ ደርቶ ሲያመሽ እንኳን ቤተዘመዱ ጐረቤቱ ሁሉ በመሳብ ተዳምሮ ሲያወካ ሲጫወት እኩለ ሌሊት የተጣሰበት ጊዜ ተበራከተ ።

በወዲህኛው ወገን ደግሞ በሀብቴ ዳዲ የልምድ መሀንዲስነት አዲስ ዛኒጋባ ቤት በጓሮ በኩል በአጭር ጊዜ ውስጥ ተሠርቶ ለዝግጅቱ የሚያስፈልጉት እቃዎች ሁሉ ከአቶ ተገኑ ቤት መጥተው ተኮማችተውበት ነበር ። ወ/ሮ ሙሉና ምንተስኖት ዋነኞቹ ባለጉዳዮች ሆነው የዝግጅቱን ሥራ ቀደም ብለው ስለጀመሩ የማጠንቱ የቅመሙ ጠረን አካባቢውን ማወድ ከጀመረ ሰንብቶ ነበር ። ከእማሆይ ፋኖሴ ቤት የሚደረገውን መሰናዶ ለተመለከተ ግን የወዲህኛው ድግስ እጅግ ውሱን መሆኑን መናገር ይችላል ።

የእማሆይ ፋኖሴ ፍላጐትና ውሳኔ ምንጊዜም ከመኩሪያ ሀሳብና ውዴታ ይልቅ ተደማጭነት ስለሚኖረው እንጂ እንዲህ የተስፋፋ ድግስና ሽርጉድ እንደማያስፈልግ

ደጋግሞ አስረደቷቸው ነበር ። በእማሆይ ቤት ሁኔታው የናረ ቢሆንም በሲስተር በኩል ይሄን ያህል ከአቅም የዘለለ መሰናዶ አልታሰበም ። አቶ ተገኑና አሰግዴ ወርቁም ሥራዬ ጉዳዩ ብለው አቅማቸውን አስተባብረው የዝምድናቸውን ልክ ሊያስመሰክሩ ታጥቀው ተነስተው ነበር ። ጣራና ግድግዳው ቆርቆሮ በሆነው ቤት ውስጥ መኝታቸውን ዘርግተው ከቤተሰቡ የተቀላቀሉት ሀብቴ ዳዲም በሽክሙ ፣ በመውቀጡ ፣ በመፍለጡ በመሣተፍ አቅማቸው የፈቀደውን ሁሉ ከማዋጣት አልተቆጠቡም። ውዴም ብትሆን አጐትዋ መኩሪያና ሲስተር ፋናዬ በጋብቻ ሲቀናጁ በዕለተ ሠርጋቸው ለግርማ ሞገስ የሚነጠፍ የልዩ ልዩ እቃዎች ልባስ የእጅ ሥራ በረከት ልታቀርብ ከትምህርትዋና ከጥናትዋ በኪፈለችው ጊዜ ቀን ከሌት ትሠራ ነበር ። ከከተማው ደልቅ ከወደ ገጠሩ በዋጋ ረክሰው በጥራት ልቀው ይሻላሉ ያላቸውን አንዳንድ የጥራጥሬ ንህሎች ማገዶና ቅባት ሳያንጠለጥል አሥራት ማንደፍሮም ከመስክ ሥራው የተመለሰበት ጊዜ የለም ።

በሁለቱም ወገን ድግሱን በዝምድናቸውና በፍቅራቸው ጥናት የተነሳ በኃላፊነት ተቀብለው የሚያዘጋጁ ቤተሰቦች በመኖራቸው መኩሪያም ሆኑ ሲስተር ከመደበኛ ሥራቸው የተለዩበት ጊዜ አልነበረም ።

ወሬ ክንፍ አውጥቶ በአስደናቂ ፍጥነት እየበረረ የመ/ቤቱን ሰው ሁሉ ስላዳረሰው የሚፈሩትና የሚያኮብሩት በተለየ አይታ መውጣት መግባቱን ሲመለከቱ የሚያቀርቡትና የሚወዱት አንዳንድ አንጋፋና አዛውንት ሠራተኞች በቀና ልቦና በቀልድም በጨዋታም መኩሪያን ይነካኩት ነበር ። የሥራ ባልደረቦቹ አብዛኞቹ በእርግጠኛ ደስታ ተካፋይነት ፣ ጥቂቶች ለተመሳሳይ ሁኔታ ቀራቢ በመሆናቸው ከእድሩ ላለመውጣት ሲሉ ፣ አንዳንዶቹ ደግሞ በይ

ሉኝታ ተጐትተው ለስጦታ መግገ መዋጮ እጃቸውን ዘርግተው አቀናጅተው ነበር ። የጎጆ መውጫ በረከት ማቅረብ ያገር ወግና ደንብ ነውና ።

ቀኑ ሲቀርብ የሰርጉ ሀሳብና ዝግጅት አብዛኛውን ትኩረቱንና ስሜቱን እየተቆጣጠረው በመምጣቱ መኩሪያ እንደ ወትሮው ልብ ብሎ ሁኔታዎችንና አካባቢውን ማስተዋል ቀንሶ ነበር። በሠርጉ ዕለት የሚጠራቸውን ሰዎች ስም ዝርዝር በቅደም ተከተል ለመጻፍ ፈልጎ ከሥራው ቀና ሲል ጊዜው አራት ሰዓት ተኩል ኖሮ ቡና እንዲመጣለት አዞ ደጋግሞ ከተንጠራራ በኋላ ወደ ፋይል ማከማቻው ካቢኔት መለስ ሲል ደርቃና ጠቁራ አንገቷን ቀልሳ ሲያያት አበባዋ ከሞተች መቆየቷን አረጋገጠ ። በአንገተ ረጅሟ ብርሌ ውስጥ ያለው ውሀም ተኖ ማለቁን አስተዋለ ። ወዲያው ነበር አስለፈች የጽዳት ሠራተኛዋን ያስታወሳት ። በእርግጥ የሕይወቱ መሪና የሱነቱ አካል የሆነች የእውነት ሚስት ሊያገባ በሚሰናዳበት በዚያ ወቅት ወሬውን ስምታ ከሆነና፣ የሕጻንነት አእምሮዋ ያቋተው ቃልኪዳን ካልተሰረዘ ምን ይሰማት ይሆን የሚል ጥያቄ ጭንቅላቱን መታው ።

በአድራሻ ለክፍሉ የተመራውን ደብዳቤ ልታቀርብለት ስትገባ ጸሐፊውን አሰለፈችን ሆን ብሎ ስለ ክፍሉ ጽዳት ሥራ ጠየቃት ። የጽዳት ሠራተኛዋ የዓመት ፈቃድ ወስዳ በእረፍት ላይ እንደሆነች ነገረችው ። ከመውጣትዋ በፊት ከመዝገብ ቤት የሠራተኞችን ጠቅላላ ስም ዝርዝር እንድታመጣለት ጠየቃት ። ትህትናውና አጠያየቁ የወትሮው ቢሆንም የአሰለፈች አቀባበል ግን ኩርፊያና መጀነን የሚታይበት ነበርና ከልቡ ገረመው ። የመ/ቤቱን ሠራተኞች የስም ዝርዝር እንድትገለብጥለት ከነገራት በኋላ ወዳቀረበችለት ልዩ ልዩ ደብዳቤዎች እንደገና አቀረቀረ ። ሰባት ሰዓት ላይ ከቢሮው ሲወጣ ከሰዓት በኋላ እንደማይ

መለስ ለጸሐፊው አስታውቋት ነበር ። አካሄዱ በቅድምያ ወደቤትና ከዚያም ከሲስተርና ከምንተስኖት ጋር ወደ ገበያ ነበር ።

ሠርዶ የመሰለውን ቅጠል ጌሾና የጌሾውን አጥንት እንክት አድርጎ ወቅጦ ፡ ከወይራው ዛፍ የቆራረጠውን ግንድ ብትንትን አድርጎ ፈልጦ ካሰናዳ በኋላ ከጉለሌ እስከ ራስ አባተ ሰፈር ድረስ ለታክሲ የውለታ ዋጋ ከፍሎ ለሠርጉ ዝግጅት በበኩሉ የሚያቀርበውን ጭኖ ሲደርስ ቤቱ ዝግ ነበር ። አዲሱ የቤተሰብ አባል ሀብቴ ዳዲ እንኳን አልተገኙም ። ያመጣውን እቃ ተሸክሞ ከቤቱ ታዛ አውርዶ ካስጠጋ በኋላ አሰግዴ ወርቁ የተለያዩ ሀሳቦችን እያነሳ እየጣለ ጭር ባለው ሰፊ ግቢ ውስጥ ተቀመጠ ።

ምንጊዜም የብቻ ጭውውቱን ሲይዝ ፡ ያለፈውን ያለበትን የወደፊቱን ኑሮውን ሲያመዛዝን ከሀሳቡ መካከል ጉብታ መሰንቀሯ የማይቀር ነበርና ባትኖርም ያያታል ። በተቀመጠበት ምኞቱ በሚፈጥርለት ዓለም ውስጥ በተለያየ ሁኔታ እየሳላት እያያት ነበር ። የምንተስኖት ነገር ሊፍቀው ሊያሽሸው የማይችል የህሊና ድግምት ሆኖበት ለተለያዩ ጥረቶች ቀን ተሌት የሚያጣድፍ ኃይል ሆኖበታል ። ሕክምናውን አጠናቆ የተሟላ የወንድነት ባህሪውን ፈትሾ ካረጋገጠ ወዲህ መለስ መለስ እያለ የጐበኛቸው የተዋወቃቸው ሴቶች ቁጥር አነስተኛ ባይሆንም ፡ አንዷም ትዝታና ናፍቆት ጥለውበት በመዓልትም ሆነ በምሽት ጉዳየ ብሎ አሰላስሏቸው አያውቅም ። እንዲያውም ሸማ ተጋሮ አካል አቅፎ ጠረን አዋህዶ የመዝናኛ ወቅት በሚኖረው ጊዜ ሁሉ የሰው አካል እየዳሰሰ እሷን እንዳገኘ ሁሉ ይረካል ። በሰው ውስጥ እሷን የማየቱን ልምድ ደጋግሞት የሷን ናፍቆት የተወጣ እየመሰለው ፡ ሲመሻሽ ሞቅ ደመቅ ያለውን ገዳም ሰፈርን አዘውትሯል ።

ስለ እሱነቱ ባሰበ ቁጥር ተከታትላ ብቅ የምትልበትን ምንተስኖትን አጥላልቶ ፡ ራሱን ገስጾ ሊተዋት ያልሞከረበት ጊዜ የለም ። በዓመታት ደዌ ደቃ እያሳዘነች ትቀፍ የነበረችበትን ሁኔታ ሁሉ እያሰላሰለ ህሊናውን እንዲጠየፋት ራሱን ያባበለበት ሙከራውም ብዙ ነበር ። እንዲያ የነበረችውን ሴት ወዶ በመውደዷ ከጊዜ ወደጊዜ መብሰልሰሉ ለራሱም እየገረመው ራሱን በል ሲለው ይታዘባል ። ከዚያም ወዲህ ጤንነት ያደረጀው አካልዋ ፡ ቁመናዋና ላህይዋ ለቀን ህልም ዳርጎት የሸሸግ መውደዱን ተሸፋፍኖ ብቻውን ይንገበገባል ።

ሲስተርና ምንተስኖት ፡ የት እንደሄዱ መቼ እንደሚመለሱ ሳያውቅ በዝምታ ተቀምጦ ሲጠብቅ ያላበሰው መኩሪያ መምጣቱን ሲያይ በገናው ፈገግ አለ ። መኩሪያ መኪናውን በእርጋታ እያሽከረከረ ወደግቢው ገብቶ ከቤቱ አካባቢ ካቆማት በኋላ ሲወርድ ከበረንዳው ላይ የተቀመጠውን አሰግዴ ወርቁን አይቶ ከዚያ ሆኖ ፈገግታውን አሳየው ። የጉንጮቹ ሰርጉዳት ከርቀትም ይታያሉ ። አሰግዴ ወርቁ ከተቀመጠበት ተነስቶ አካሉን በመንጠራራት ካዝናና በኋላ ወደፊት ራመድ ብሎ በትህትና እጅ ነስቶ ጨብጦ መኩሪያን ተቀበለውና ሰላምታ ተለዋወጡ ። በጠንካራ ጥረትና ፍጥነት አስራ አንደኛ ክፍል የደረሰበትን የትምህርቱን ጉዳይ አንስቶ እያደነቀው እየጠያየቀው መኩሪየ ካበረታታው በኋላ ሲስተር ወይም ምንተስኖት ወዴት እንደሄዱ ጠይቆት አለማወቁን ከተረዳ በኋላ እሱም እንደ አሰግዴ ወርቁ ለመጠበቅ የአበባውን ሥፍራ እየተመለከተ ከወዲያ ወዲህ መንጐራደድ ጀመረ ። የአሰግዴ ወርቁ አለባበስ ፡ የጸጉሩ አቀራረጥና አበጣጠር ፡ የገላውና ንጽህና በአጭር ጊዜ ውስጥ ተሻሽሎና ተለውጦ በማየቱ እየገረመው በልቡ

አመስገነው ። ጭውውት ላለማቋረጥ ሲል ፡ ለምን እንደመጣ ሲጠይቀው ፡ ለሠርጉ ዝግጅት የሚረዱ አንዳንድ ነገሮችን ለማድረስ ማሰቡን ሲነግረው መኩሪያ በውለታና በደስታ ስሜት ልቡ ተነካ ። እንደምንተስኖትም ሁሉ ጥሩ ዝምድናውን ለሱም ሊሰነዝር ፈቃደኛ በመሆኑ ንየወደደ አከበረው ። ታስሮ ታስሮ ከጥግ የተቀመጠውን የወይራ ፍልጥና በትልቅ ዘንቢል ውስጥ የተቋጠረውን ሽፍን ነገር በዐይኑ ቃኘት አድርጎ ውለታውን ከህሊናው ጻፈው ።

የመኪና ድምጽ ሲሰሙ መኩሪያና አሰግዴ አመለካከታቸው ወደዛው አቅጣጫ አነጣጠረ ። ወደግቢው የገባው መኪና ከመኩሪያ መኪና አጠገብ ቆሞ በሩ ሲከፈት የወጡት ሲስተር ምንተስኖትና አቶ ሀብቴ ነበሩ ። የመኪናው አሽከርካሪ ጐረቤታቸው አሥራት ማንደፍሮ ነበር ። በጀንያ በከረጢት የተቋጠሩ በርካታ እቃዎች እየተጐተቱ ወረዱ ።

የአሰግዴን አመለካከት አይቶ መኩሪያም እይታው ያንኑ አቅጣጫ ተከትሎ ሄደ ። ምንተስኖትና ጐረቤታቸው አሥራት ማንደፍሮ ከመኪናው ላይ የወረደውን እቃ እየተቀባበሉ እየተጋገዙ በስተጓሮ ወደሚገኘው የቆርቆሮ ቤት በሚያመላልሱበት ወቅት የነበራቸውን የመቀራረብ ሁኔታ ልብ ብሎ እየተከተለ ፡ በንግግር በጭውውት የመሳሳብና የመግባባት አዝማሚያ እየገመተ ክፉኛ የተነካ በመሆኑ አሰግዴ ፊቱ ቅይርይር ብሎ ቅሬታ ሳይሆን ብስጭት ወሮት አየው ። አስተያየቱንና ክትትሉን በጥንቃቄ ይዞ መኩሪያ አሰግዴንና ስሜቱን መረመረ ። የአሰግዴ ወርቁ አይኖች ምንጊዜም ምንተስኖትን ተከትለው መንከራተታቸውን አስተዋለ ። ጭምቱ አሰግዴ ወርቁ በዝምታው ተደምሞ ሰዎች በተባበሩት የእቃ መከወን ሥራ ላይ ቢሰማራም በምንተስኖት ሁኔታ ብስጭቱ ፡ በአሥራት ማንደፍሮ መከሰት ጥላቻው ፡ በውስጡ እየተቀጣጠለ መጋሙ ውጫዊ አካሉን ሳይቀር እንደለወጠው ተረዳ ። መኩሪያ ከልቡ አዝኖ የአሰግዴን መውደድ ከምንተስኖት ሰብእና ባህርይና ኑሮ ጋር አነጻጽሮ ተመለከታት ። ተአምር ለውጤት እንዲያበቃለት በርኅራሄ ተመኘለት ። አሥራት ማንደፍሮ የምንተስኖትን ክንዶች መጨበጡን ፡ ጣቶችዋን መንካቱን አሰግዴ ክፉኛ ጠላው ።

በመሠረቱ ልጅ እንኳ የናቱ ፍቅር የሚጠናው ለሕልውናው መሰረት የሆነውን ምግብና የማያቋርጥ እንክብካቤ በማግኘቱ ነው የሚለው ጽንሰ ሀሳብ እንዳልተናቀና ነገር ግን ዋነኛ ምክንያት እንዳልሆነ አንብቦ ተረድቶ ኮመነ ውሎ አድሯል ። ፍቅርን የሚያጠነክረውና የሚያዘልቀው በመዳሰስ ምስጢራዊ ኃይል እናት በልጅዋ ውዳጅ በፍቅረኛው ውስጥ በሚፈጥሩት ጥልቅ የመርካት ስሜት አካላዊም ሆነ መንፈሳዊ መዝናናት ስለሚገኝ መሆኑን የሥነ አእምሮ ሊቃውንት መርምረው ማረጋገጣቸውን ተገንዝቧል ። የምንተስኖትና የአሥራት ማንደፍሮ መነካካትና በየምክንያቱ መታከክ ቆረቆረው ። መዳሰስ ወይም መነካካት የሚፈጥረው የባህርይና የአካል ለውጥ ይበልጥ የማቀራረብና አንዱን በሌላው ውስጥ የማስረግ ኃይል እንዳለው አሰላሰለ ። ጠበብቱ የሰጡትን ማረጋገጫ በህሊናው ውስጥ እያሰበው ሀሳቡን እንደገና መረመረው ። የንክኪን ኃይል በገለጹበት ምዕራፍ ፡ ንክኪ የደስታ ስሜት ማስተላለፊያ አካላዊ መስመር እንደሆነና ጸብ እንኳን ሲኖር የጸብን ቁስል በመፈወስ ሕይወትን እንደሚያቆራኝ መመስከራቸውን ያነበበውን መልሶ በማገናዘብ የሚያየውን ድርጊት ቃል ሳይተነፍስ ተቃወመው ። ቅናት ነፍሱን ነደፈው ።

እቃ መከወኑ አብቅቶ ሁሉም ወደቤት ገብተው ስለዝግጅቱና ስለወቅታዊው ሁኔታቸው ከተነጋገሩ በኋላ

ከሰዎቹ ሁሉ ቀድሞ በመነሳት ለመሄድ ተሰናዳ ፣ አስግዴ ጥቂት እንዲቆይና ወደታሰበበት የገበየ ጉዞ እግረ መንገዱን አብሯቸው እንዲሄድ መኩሪያ አሳሰቦት ተመልሶ ተቀመጠ ። ሴቶቹ ተዘገጃጅተው ሲያበቁ በመኩሪያ መኪና ሆነው ወደ መርካቶ መንገዳቸውን አቀኑ ። ሲስተር ከመኩሪዮ ጐን ምንተስኖትና አሰግዴ ወርቁ ከኋላ ሆነው ሲጓዙ ያ ሁኔታ የዘወትርና የልቡ ምኞት የሰመረባት መጨረሻ ብትሆን እየተመኘ አልፎ አልፎ ሰረቅ አድርጎ እያያት አሰግዴ ሀሳብ ያፍተለትል ነበር ። በየጊዜው ልዩ ገጽታና አቋም እየታየባት እያማረች በመሄዷ ባያት ቁጥር የሱ ጭንቀትና ፍላጐት እየናረ ሰላሙን ያሳጣዋል ። ምንቴ ግን በሳቅና ሥር በሌለው ወሬ ተጨዋውተው ነበር ።

አመቺ ሥፍራ ላይ አሰግዴን ካወረዱት በኋላ መኩሪያ ምንተስኖትና ሲስተር ለሠርጉ እለት የሚያስፈልጉ የጌጥ እቃዎችን ለመግዛት ከሱቅ ወደ ሱቅ ጉብኝትና ፍለጋቸውን ቀጠሉ ። የማታ ማታ የተገኘውንና የመረጡትን ይዘው ሲመለሱ ከቤት ያገኙት ወ/ሮ ሙሉንና ውዴን ነበር ።

ወ/ሮ ሙሉ ያን ወግና ሥርዓት ያለውን ቡናቸውን እያፈሉ የሁሉም በሆነው የሠርጉ ጉዳይ ላይ ይህ ይሟላ ይህ ይደረግ እያሉ ማሳሰቢያና የሥራ ክፍፍል እያደረጉ የእናትነት ድርሻቸውን ሲያስታውቁ ከዚሁ ጋር አያይዘው ያቀረቡት አንድ ጥያቄ ነበራቸው ። ጥያቄአቸው ያተኮረው ሁኔታው ከሚያስከትለው አካላዊም ሆነ ማኅበራዊ ችግር ጋር የተያያዘውን ገጽታውን በመመዘን በንጹህ ዝምድናቸውና የቀረቤታቸውን ልክ በመገመት ጭምር ነበር ። ሁሉም አቦል ቡናውን እየጠጣ ገና ሲኒዎቹ ሳይመለሱ ጥያቄውን አቀረቡት ። ሲስተር ፋናዬ ለራስዋ ጤንነትና ለሁሉም ፍቅር ስትል የማጨስ ልምዷን እንድ

ትተው የሚጠይቅ ነበር ። የሁሉም ሰው ፍላጐት ሳይሆን ቀርቶ ሳይሆን የረጅም ዘመን ልምድና ሱሷ በመሆኑ ትተዋለች የሚለው ግምት አልመስላቸው በማለቱ ለዚህ ዱብ እዳ ጥያቄ የምትሰጣቸውን መልስ ለመስማት አፍ አፏን ተመለከቷት ። ሲስተር የያዘችውን ሲጋራ ከቋጠረው አመዱ እያሳቀቀች ትኩር ብላ ወደመሬት ለረዥም ጊዜ ተመለከተች ። ጉዳዩን ከልብ እንዳሰቡበት ለማስረዳት እሷም ብትሆን ለጥያቄው ክብደት እንድትሰጠው ለመገፋፋት ሲሉ ከተጠቀሙበት ተነስተው ቆመው መልስ ጠየቋት ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ አንገት ላንገት ተቃቅፈው ሲሳሳሙ ሁለቱም የተጣለችውን ቁራጭ ሲጋራ ያለምህረት እየደፈጠጧት ነበር ። እየመረቁ እያመሰገኑ ጥያቄአቸውን አክብራ በመቀበሏ እጅግ ተደስተው ቡናቸውን ሊያስከትሙ ተመልሰው ቁጭ ሲሉ ሌሎቹ የቤተሰብ አባላት በተራ በተራ ሳሟት ። በመጨረሻ የሳማት መኩሪያ ነበር ። “ ምትኬ ነህ ” አለችው የወደፊት እሱነቱን በማስገንዘብ ።

ከወዲህም ከወዲያም ትኩረት የተሰጠው ድግስ ተሰናድቶ ጥሪው ተበትኖ ከበሮው ሲሚሽ ዜማ ሲንቆረቆር ግጥም ሲደረደር ፣ ዝምድናው የገፋፋውና ያስገደደው ብቻ ሳይሆን የከበሮ ድምጽ የጠራቸው የአካባቢው ልጆች ሁሉ ዘፈኑን ያደመቁት ቀደም ብለው ነበር ። ለተመለከተው ሁሉ የደነቀውደግሞ በሲስተር ፋናዬ በኩል የነበረው የሰው አጀብና ተሳትፎ እያደር መበርከቱ ነበር ። የሥራ ባልደረቦችዋ ባወጡት ፕሮግራምና እቅድ መሰረት ተራ በተራ በቤቷ በመገኘት ከበዓሉ በፊትም ሆነ የበዓሉ እለት የሚያደርጉትን የሥራ ድርሻ በመከፋፈል ዝግጅቱ ጠፊፍ ያለ መልክ እንዲኖረው ወግ ያለው ቅንጅት አድርገው ተሰልፈዋል ። ሲስተር ፋናዬ እውነተኛ ስሜቷን በግልጽ ተናጋሪ

ለሰው ችግር ደራሽና ተቆርቋሪ በመሆኗ ወሮታዋን ለመክፈል የሚሹ ሁሉ ይሆን ጥሩ አጋጣሚ አድምቀው ሊያሳዩዋት ያልተቆጠበ መረባረብ ሲያደርጉ ታዩ ።

ቅዳሜ እለት ማታ የሰው ግርግር የዘፈኑ ድምቀት ከነመኩሪያ ግቢ ይልቅ በነሲስተር ቤት አምሮ የዘፈን አምሮት ያለበት ሁሉ ሲረካበት ነጋ ። እሁድለት ሙሽራው በእድምተኞቹ ታጅቦ እስኪደርስ ድረስ በድንኳኑ ውስጥና ውጭ ሽርጉዱ ደርቶ ዘፈኑ ቀጥሎ ከሩቅ የሚሰማውን ሁሉ እየሳበ የተጠሩ እንግዶች በተለያየ ቀለምና የአለባበስ ፈሊጥ ደምቀው ቀስ በቀስ ድንኳኑን ሞሉት ።

በዚያ በዓል ላይ አጠቃላይ ቁጥጥርና ክትትል በማድረግ ስለ እንግዶች አቀባበል አቀማመጥና መስተንግዶ አቶ ተገኑ የድካም ስሜት ሳይታይባቸው ወደ ላይ ወደታች ሲመላለሱ አሰግዴ ወርቁም በበኩሉ አቅራቦትን በተመለከተ ፈጣን ድጋፍ በመስጠት ከማድቤት ወደ ድንኳን የሚቀርበውን ሁሉ እየተሯሯጠ ያቀርባል ። አሥራት ማንደፍሮም ሥራዬ ጉዳየ ያለ አስተናጋጅ ሆኖ በድንኳኑ ውስጥ ካሉት ሠራተኞች ጋር ተፍ ተፍ ይላል ።

የምሳ ሰዓት ሲዳረስ ፥ ሙሽራው ከእድምተኞቹ ጋር በርካታ መኪኖች እያግተለተሉ ብቅ ሲሉ እልልታው ዘፈኑ ጩኸቱ ድብልቅልቁ ወጣ ። ወተት የመሰለ ሸማ የለበሰው ሙሽራ ከነሚዜዎቹ ባገር ባህል አለባበስ ተንቆጥቁጧል ። ነጫጭና ረጅም የፈረስ ጭራ ባገልግሎቱ ጥቅም ሳይሆን በጌጥነቱ የጨበጡት ሚዜዎችና እድምተኞች እየነሰነሱት ሙሽራውን አጅበው እየተንጐራደዱ ወደ ግቢው ሲገቡ የሙሽሪት ወገኖች ወግ ነውና አናስገባም በሩን ሙሽራውን አናስገባም ሠርገኛ ከደጅ ይተኛ እያሉ

መንገድ እየዘጉ ከበሮአቸውን እየደለቁ በግቢው ውስጥ ቢያንጐራድዷቸውም ሙሽራውና ሚዜዎቹ ሙሽሪትን ካለችበት ክፍል አውጥተው ወደ ሕዝቡ መካከል ሊቀላቀሉ ሲያመሩ በእውነትም ከልብ የመነጨ የደስታ እልልታና የዘፈን አጀባ ተደረገ ።

ምሳ ተበልቶ ጨዋታው በየዘርፉ ደምቆ አንገትና ወገብ በእስክስታ ተሞክሮ የሚዜዎች ሽቶ ተረጭቶ ጊዜው ሲዘቃዘቅ ሙሽሮች ወደቤት ከመሄዳቸው በፊት ሽርሽር ለማድረግ ሲነሱ የሙሽሪት እድምተኞችና ወገኖች ከምን ጊዜውም በበለጠ ሁኔታ የሚገባውን ዘፈን እየተቀባበሉ መኪናው ድረስ ሸኟቸው ። የሴት ወገን ልጇን ከሸኘ በኋላ የሚዘፍነውን ‘ አስወስጄ መጣሁ አስወስጄ ፥ ብር አምባሬን ከጄ ‘ እንዳለሽ ፍርፋሪ ደግመሽ ደግመሽ ዳሪ ’ እየዘፈኑ ወደ ግቢውና ወደ ድንኳኑ ተመለሱ ።

በመናፈሻ ሥፍራ ወደሚደረገው ሽርሽርና ቆይታ ለማጀብና ለመገኘት ብዙው እድምተኛ በየመኪናው ውስጥ እየገባ ሲሄድ ውዴ ሚዜ ሆኗ ከሲስተርና ከመኩሪያ ጋር ምንተስኖትና አሥራት ማንደፍሮ አጃቢዎች ሆነው በሌላ መኪና በመከተል ወጥተዋል ። ወ/ሮ ሙሉ አቶ ተገኑና አሰግዴ ወርቁ በዚያ ለቀረው ሁኔታ ሁሉ ኃላፊነት ወስደው የግብዣው ሁኔታ በሥርዓት መጠናቀቁን ይከታተላሉ ።

ዛሬም እንደገና በስተመጨረሻ በሆነው ሁኔታ ልቡ ተነክቶ ፈንጠር ብሎ ቆሞ የትልቁን ግቢ በር አፍጥጦ እየተመለከተ ምንተስኖትና አሥራት ማንደፍሮ የወጡበትን መንገድና ሊሆን ይችላል የሚለውን ግምት ያሰላስላል ። ከበስተጀርባው ደርሰው ሲያነጋግሩት ነበር በሀሳብ ተመስጦ ረዥም ጊዜ መቆሙን ያስታወሰው ። አቶ ተገኑ አሰ

ግዴ ወርቁ ለመጠጥ እንደማይረታ ስለሚያውቁ በሞቅታ መለወጡን አልጠረጠሩትም ። ምንም እንኳን ዳግም አንስቶ ባያወጋቸውም የወንድነት ስሜቱ ማንሠራራት የጀመረው ምንተስኖትን ባሰባት ጊዜ መሆኑን ቀደም ሲል የነገራቸውን አስበው ፡ ያዩበት መመሰጥና በሀሳብ መኮብለል ይሆን መሰሉን በዓል በሱና በምንተስኖት ውህደት እያለመው እንደሆነ ገምተዋል ።

ሙሽሮቹ በአጃቢዎቻቸው ተከበው ባለፉበት ሥፍራ ሁሉ ልባዊ ፍቅርና ስሜት እየተገለጠላቸው ሞቅታ የተደባለቀበት ዘፈንና እስክስታ እየወረደላቸው ሲመሻሽ ወደ እማሆይ ፋኖሴ ቤት ጉዞ ተጀመረ ። የመኪኖቹ ጥሩምባ ጩኸት መከታተልና መግነን ከመንገድ ዳር ያሉትን ሰዎች እይታና ትኩረት እየሳበ ቆሞ በፈገግታ የሚሸኛቸው ብዙ ነበር ። ወደ እማሆይ ፋኖሴ ግቢ ሲደረስ ለሙሽሮቹ አቀባበል በአንድ ወገን የከተማ በአንድ ወገን የገጠሩ በአንድ ወገን የሕጻናቱ አዘፋፈን ተደበላልቆ እጅግ ደምቆ ። ነበር ። የእማሆይ ፋኖሴ አጥር ፈርሶ ድንኳኑ አልፎ ከአውራ መንገዱ ላይ ተጥሎ ነበርና ያንኑ ሁሉ ተከታይና ቀደም ሲል ተጠርቶ ቦታ ቦታውን ይዞ የነበረውን እንግዳ ክትት አድርጎ ያዘው ።

መብሉ መጠጡ ጐረፈ ። ለማኞች እንኳ ጠግበውና ሰክረው በዱላ ሲራኮቱ የተፈጠረው ግርግር የሠርጉን በዓል ድምቀት አጐላው ። ብርዙ በትህና ደረቁ ጠጅ ከዚህ በመለስ ሳይባል ለቻለ ሁሉ እስኪጠግብ ተንቆረቆረ ። ቤተዘመዱ ጓደኛው፣ የመንደሩ ጐረቤትና ወዳጅ የፍቅሩንና የዝምድናውን ልክ ለማሳየት በድምጹ ፣ በእስክስታ ፣ በከበሮ ምት በሚችለው ረገድ ሁሉ ከልቡ ተሰልፎ አመሸ ።

ከዚህም በተጨማሪ እውቅ ጭራ ገራፊዎች ተጠርተው ከድንኳኑ ውስጥ እየተንጐራደዱ እያሞገሱ ሰውን ያዝናኑ ነበር ። ወደኋላ ወደኋላ ሰው ሁሉ በመጠጡም በጭፍራውም እየተዳከመ የአዝማሪ መሰንቆ ጐላ እያለ መሰማት ጀመረ ። “ እንዲህ በል ” እየተባለ ግጥም እየተቀበለ ምስጋና ውዳሴ በዜማ የሚያንቆረቁረው አዝማሪ ቀስ በቀስ የሁሉንም ጆሮ ማርኮ አንዱ በሌላው ላይ እያንጋጠጠ ያየውና ያዳምጠው ጀምሯል ።

አዝማሪው ረጋ ብሎ ምስጢር እያጫወተ ግጥሙን በዜማ እየደረደረ ጭራውን ሲገርፍ ጭብጨባና ሽልማት ጐረፈለት ። በድምጹ አወራረድ ፡ በስንኙ አመታት ፡ በምስጢሩ ርቀት ፡ በዜማው ውበት መኩሪያም ተመስጦ ያየውና ያዳምጠው ነበር ። የሚበላውም እየበላ ፡ የሚጠጣውም እየጠጣ ፡ የነሸጠውም እየተንጐራደደ ፡ የእስክስታ ሱስ ያለበት ሁሉ አጥንት እንደሌለው በአንገቱ ፡ ከትከሻው ኮወገቡ እንክት ስብር እያለ በአዝማሪው ድምጽ ስልት እየተመራ በፍስሀ መስክ በዘፈኑ ቦረቀ ።

ከሌላው መቀመጫ ሁሉ ከፍ ብሎ በተሠራው መድረክ ላይ የተቀመጡት ሙሽሮች ኢጋጌጣቸው በአገር ባህል ሽማ ወግና ሥርዓት ስለነበረ ከመብራቱ ጋር ድምቀታቸው የፈካ ሆኖ ለሁሉም በግልጥ ያሳያቸዋል ። ከሙሽሮቹ አጠገብ በመኩሪያ ወገን ውብሸት እንዳይላሉ ተቀምጦ ጐምበስ ቀና እያለ መኩሪያ ለሚያወራው ሁሉ በአንገቱና በጭንቅላቱ እንቅስቃሴ መልስ ሲሰጠው ይታያል ። ምን እንደምትለው ባይታወቅም ወደ ጆሮው ጠጋ እያለች የምትነግረውን ነገር ነግራው ሁለቱም ፈገግታ እያበራቸው ደጋ

ግማ በትክሻው በኩል ውዴም ጎንበስ ቀና እያለች ጡብሽት እንዳይላሉን ስታነጋግረው ነበር ። የአምባሰልን የባቲን ግርፍ እያንቀረቀረ ሰውን ሁሉ ሲያደስት የነበረው አዝማሪጉረ ሮውን ሊያረጥብ በትህ ጠጁን ሲጠጣ ለጥቂት ጊዜ ዘፈን ተቋርጦ ሰው በየጎኑ ካለው ጋር ጭውውት ሲጀምር ሁካታ ሆነ ።

አንዴ ወደ ውብሸት እንዳይላሉ አንዴ ወደሲስተር መለስ እያለ የእለቱን ደስታ ተላብሶ መኩሪያ ሲጫወት የሰውን ትኩረትና አቅጣጫ የተመለከተችው ሲስተር ወደ ድንኳኑ መግቢያ እንዲያይ ነገረችው ። በመጀመሪያ በሲስተር ወገን የመጣች መስሏቸው ነበር ። አለባበስዋ እጅግ ያማረና ነጩ ሸማ በረጅሙ በቁመቷ ሙሉ የወረደ ስለነበር ከሰብአዊ አቋም አብልጦ ያገዘፋት ይመስላል ። በጥልፉ ዳርና ዳር የተሰገሰጉት ብሮች ብርሃን ይረጫሉ ። ሆን ብላ ጸጉሯን አለባሶ ሹርባ ተሰርታ ጭንቅላቷ ለትከሻዋ ግርማ ሞገስ ሆኖት ይታያል ከሁሉም የድንኳኑን ሰው የማረከውና የሳበው በሁለት እጆችዋ ሙሉ የያዘችው በጥበብ የተሳካና የተዘጋጀ የአበባ እቅፍ ለምለምንትና ብርካቴ የቀለማቸውም ማማር ነበር ። በክብ ቅርጽ የተሠራውን አበባ ይዛ ድንኳኑ ውስጥ ስትገባ አካሂድዋ ለበረከት እንደሆነ በመረዳት ከመሀል የነበረው ተጋባዥና አስተናጋጅ ሁሉ መንገድ ለቀቀላት ። እሷም በሸማ ልብሷ አምራ በያዘችው አበባ ቀለም ነጸብራቅ ፈክታ እንደታሰበውም ወደሙሽሮቹ አለፈች ። የአበባውን ስጦታ ወደ መኩሪያ አቅጣጫ ይዛ ስትቀርብ ለመቀበል ፊቱን በፈገግታ አብርቶ ሲነሳ ነበር ማንነቷን ያወቀው ። የጽዳት ሰራተኛው አሰለፈች በዳኔ ነበረች ።

እጁን ዘርግቶ አበባውን እንደተቀበላት ያልተጠበቀ ድምጽ ተሰማና መኩሪያ ወደቀ ። የተቀመጠው ሳይነሳ የሰማውም የድምጹን ምንነትና አቅጣጫ ገና ሳያረጋግጥ ሌላ ታከለ ። አሰለፈች በዳኔም ከመኩሪያ ጎን ወደቀች ይዛው የገባችው አበባ በሁለቱ ላይ ተበተነ ።ኡኡታው ጫጫታው አይሎ ከስንት ትግልና ግርግር በኋላ የወደቁት ሲነሱ ውብሸት እንዳይላሉም ዘንበል እንዳለ ደም በአፉ ፈሶ ዘላለማዊ ዝምታ ውጦት ነበር።ሲስተር ፋናዬም እስከ መጨረሻው ትንፋሹ መኩሪያ የተማጸናትን እያሰላሰለች የማህጸንዋን ፍሬ ለእድገት ልታበቃው ወስና እድል በነጠቀቻት ፍስሐ እጦት ግን የምር እያለቀሰች ከመድረኩ ወርዳ ከሚንጫጫው ሰው መካከል ተቀላቀለች ።

* * *

www.Binyamhk.wordpress.com

755
-241.15
513.85
133.75
380.10
125
255.10
-143.55
111.55
-27.10
84.45

63.80
+13.50
77.30

84.45
15
69.45
~~-21.85~~
0
69.45
-5.65
63.80

www.Binyamhk.wordpress.com

www.Binyamhk.wordpress.com

TORONTO
PUBLIC
LIBRARY

tropolitan Toronto
ference Library
nguages &
erature Department
dio/Circulation Desk
9 Yonge Street
Floor
ronto, Ontario
one: (416) 393-7171

Due Date

~~JAN 31 1995~~

~~SEP 26 1996~~

~~FEB 16~~
~~FEB 16 1997~~

APR 28 1997

MTRL 373a

የደራሲ ፀሐይ መላኩ “ቁሳ” ከአንባብያን እጅ የገባቸው ፤ የሴት እህቶቻችን የፈጠራ ብዕር ለምን ድፍረት አጣ ? እያልን በምንጠይቅበትና በምንወያይበት ወቅት ነው።

ደራሲዋ በዚህን መስሉ አጋጣሚ ነው “እነሆ” ብላ የብዕር ጭማቂ የያዘውን እጇዋን የዘረጋችልን ።

የፆታን ተጽዕና የብረት አጥር ጥሳ የወጣቸው “ቋሳ” የተዳፈነን የፍቅርና የበቀል ቁርሾ ገላልጣ የምታስነብብ ክሽን ያለች መጽሐፍ ነች ።

የደራሲዋ የቃላት አጠቃቀምና የአገላለጽ ብርታት ለወፊደቱ የተሻሉ ሥራዎቿም ማረጋገጫ እንዲሆን የጅምሩ መንደርደሪያ ምስክር ነው ።

ዳኘላስ ጴጥሮስ

Metropolitan Toronto Reference Library
1 6048 3002 2890 2

ዋጋው 5.50

ከፀሐይ መላኩ

AMH
892.873
S113
LANG&LIT
OPENCIRC

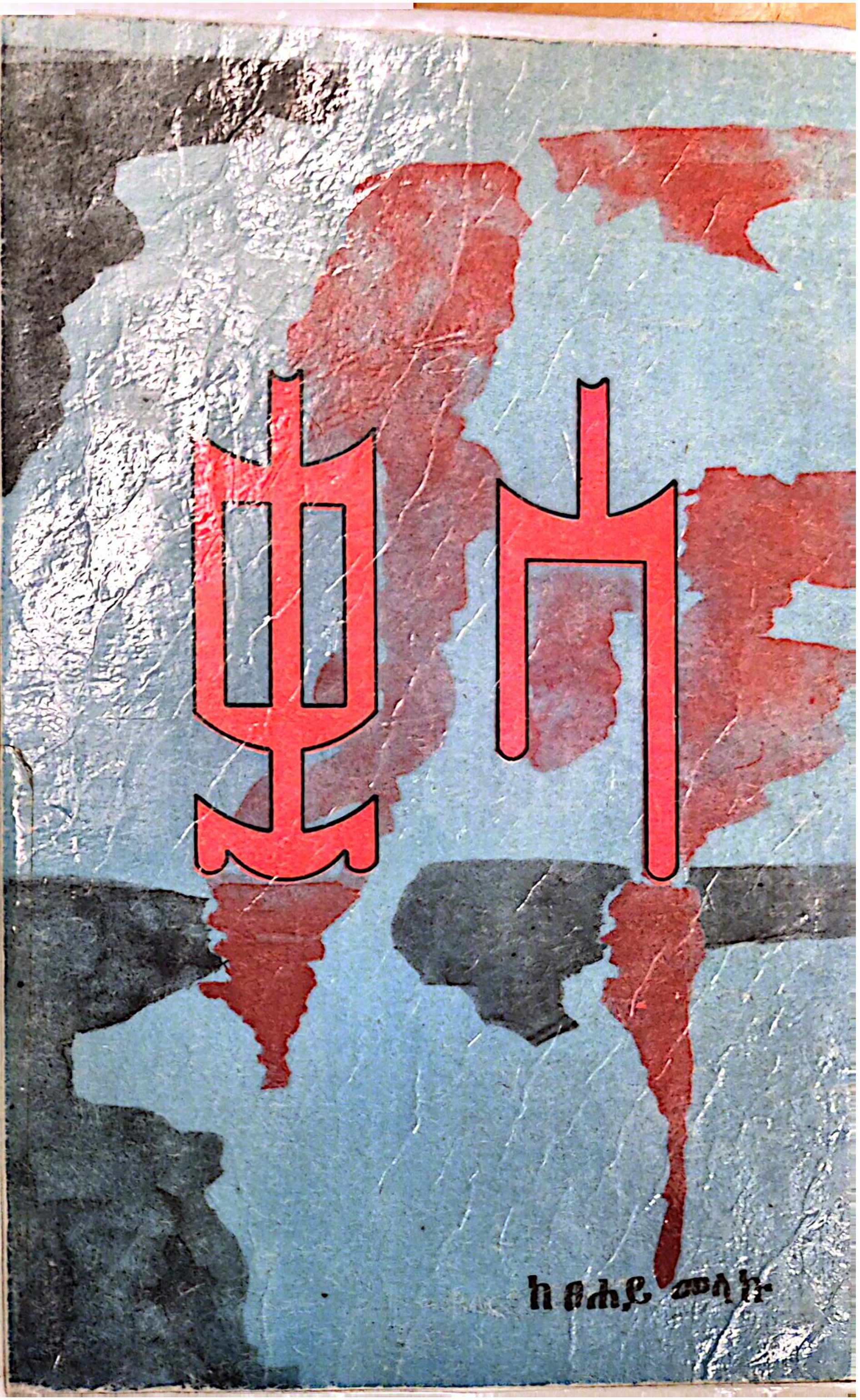

ቁሳ

ከ ፀሐይ መላኩ